ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 17.9.2026
COM(2026) 7001 final

2026/0284 (BUD)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

όσον αφορά την κινητοποίηση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παροχή ενίσχυσης προς τη Μάλτα και την Ιταλία σχετικά με την καταιγίδα Harry του Ιανουαρίου του 2026 και προς την Πορτογαλία και την Ισπανία μετά τις καταιγίδες του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου του 2026

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα απόφαση καλύπτει την κινητοποίηση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΤΑΕΕ), σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2012/2002[1] του Συμβουλίου (στο εξής: κανονισμός για το ΤΑΕΕ), για ποσό ύψους 489 148 220 EUR με σκοπό την παροχή ενίσχυσης προς τη Μάλτα και την Ιταλία σχετικά με την καταιγίδα Harry του Ιανουαρίου 2026 και προς την Πορτογαλία και την Ισπανία μετά τις καταιγίδες του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου του 2026.

Η κινητοποίηση αυτή συνοδεύεται από τη μεταφορά πιστώσεων αριθ. DEC 16/2026 που προτείνει τη μεταφορά του απαραίτητου ποσού από τη γραμμή αποθεματικού για το Αποθεματικό Ευρωπαϊκής Αλληλεγγύης (στο εξής: ΑΕΑ) στην επιχειρησιακή γραμμή του προϋπολογισμού του ΤΑΕΕ, τόσο σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων όσο και σε πιστώσεις πληρωμών.

2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

2.1 Μάλτα — μείζων φυσική καταστροφή: καταιγίδα Harry του Ιανουαρίου του 2026

1) Στις 10 Απριλίου 2026 η Μάλτα υπέβαλε αίτηση για οικονομική ενίσχυση από το ΤΑΕΕ με σκοπό τη χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης λόγω της καταιγίδας Harry του Ιανουαρίου του 2026. Στις 15 Ιουνίου 2026 η Μάλτα υπέβαλε αναθεωρημένη αίτηση, η οποία περιλάμβανε επικαιροποιημένη εκτίμηση της συνολικής άμεσης ζημίας σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού.

2) Η Μάλτα υπέβαλε αίτηση για ενίσχυση από το ΤΑΕΕ εντός της προθεσμίας των 12 εβδομάδων μετά την πρώτη ζημία που προκλήθηκε από την καταστροφή στις 18 Ιανουαρίου 2026. Η αίτηση περιέχει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 4 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

3) Πρόκειται για φυσική καταστροφή και, επομένως, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΤΑΕΕ.

4) Οι αρχές της Μάλτας εκτιμούν ότι η συνολική άμεση ζημία που προκλήθηκε από την καταστροφή ανέρχεται περίπου σε 132,97 εκατ. EUR. Το ποσό αυτό υπερβαίνει το όριο «μείζονος φυσικής καταστροφής» για τη Μάλτα που ισούται με το 0,6 % του οικείου ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος, δηλαδή 121,55 εκατ. EUR το 2026. Κατά συνέπεια, η καταστροφή μπορεί να χαρακτηριστεί ως «μείζων φυσική καταστροφή» σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

5) Ο υπολογισμός του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης από το ΤΑΕΕ πραγματοποιείται με βάση τη συνολική άμεση ζημία. Η οικονομική ενίσχυση μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για ουσιώδεις ενέργειες έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

[1] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2012/2002 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 2002, για την ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 311 της 14.11.2002, σ. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj).

6) Η Μάλτα ζήτησε την πληρωμή προκαταβολής δυνάμει του άρθρου 4α του κανονισμού για το ΤΑΕΕ. Με βάση την προκαταρκτική αξιολόγηση, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την πληρωμή προκαταβολής από το ΤΑΕΕ. Ως εκ τούτου, χορηγήθηκε προκαταβολή ύψους 931 014 EUR με την εκτελεστική απόφαση C(2026) 5301 της Επιτροπής της 23ης Ιουλίου 2026. Η προκαταβολή καταβλήθηκε στη Μάλτα στις 4 Αυγούστου 2026.

7) Από τις 18 έως τις 21 Ιανουαρίου 2026, η καταιγίδα Harry έπληξε τα νησιά της Μάλτας προκαλώντας ισχυρούς ανέμους, έντονες βροχοπτώσεις, άνοδο της στάθμης της θάλασσας και αυξημένη κυματική δραστηριότητα. Το συμβάν προκάλεσε εκτεταμένες ζημίες σε ολόκληρη τη Μάλτα και το Γκόζο, επηρεάζοντας πολλούς δήμους, ιδίως παράκτιες και λιμενικές περιοχές. Η καταιγίδα οδήγησε σε σημαντική διαταραχή της ομαλής λειτουργίας βασικών υπηρεσιών, όπως αποκλεισμό δρόμων και διακοπή μεταφορικών συνδέσεων. Καταγράφηκαν επίσης ζημίες στον γεωργικό τομέα, την υδατοκαλλιέργεια και τον κλάδο της αλιείας.

8) Οι αρχές της Μάλτας δεν ζήτησαν ενίσχυση μέσω του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

9) Η Μάλτα εκτίμησε ότι το κόστος των ενεργειών που είναι επιλέξιμες δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ ανέρχεται σε 73,16 εκατ. EUR και υπέβαλε τις δαπάνες κατανεμημένες ανά είδος ενέργειας. Το μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την αποκατάσταση της λειτουργίας των υποδομών και των εγκαταστάσεων στους τομείς της ενέργειας, των υδάτων, των λυμάτων, των τηλεπικοινωνιών και των μεταφορών και ανέρχεται σε 52,08 εκατ. EUR. Το δεύτερο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την εξασφάλιση προληπτικών υποδομών και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και ανέρχεται σε 15,91 εκατ. EUR. Το τρίτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την εκκαθάριση των περιοχών που επλήγησαν από τις καταστροφές και ανέρχεται σε 5,09 εκατ. EUR. Το τέταρτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά προσωρινά μέτρα στέγασης και υπηρεσίες διάσωσης και ανέρχεται σε 0,08 εκατ. EUR.

10) Η Μάλτα έχει μεταφέρει στο εθνικό της δίκαιο την οδηγία για τις πλημμύρες 2007/60/ΕΚ μέσω των Κανονισμών για την Αξιολόγηση και τη Διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας (S.L. 549.167), βάσει των οποίων η Υπηρεσία για την Ενέργεια και τα Ύδατα ενεργεί ως αρμόδια αρχή και έχει καταρτίσει την προκαταρκτική αξιολόγηση των κινδύνων πλημμύρας, τους χάρτες επικινδυνότητας πλημμύρας και τους χάρτες κινδύνων πλημμύρας, καθώς και το δεύτερο σχέδιο διαχείρισης των κινδύνων πλημμύρας για την περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού της Μάλτας.

11) Κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης δεν είχε κινηθεί κατά της Μάλτας διαδικασία επί παραβάσει σχετικά με την ενωσιακή νομοθεσία που αφορά τον χαρακτήρα της καταστροφής.

2.2 Ιταλία — περιφερειακή φυσική καταστροφή: καταιγίδα Harry του Ιανουαρίου του 2026

1) Στις 10 Απριλίου 2026 η Ιταλία υπέβαλε αίτηση για οικονομική ενίσχυση από το ΤΑΕΕ με σκοπό τη χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης μετά την καταιγίδα Harry του Ιανουαρίου του 2026.

2) Η Ιταλία υπέβαλε την αίτηση για ενίσχυση από το ΤΑΕΕ εντός της προθεσμίας των 12 εβδομάδων από την πρώτη ζημία που προκλήθηκε από την καταστροφή της 18ης

Ιανουαρίου 2026. Η αίτηση περιέχει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 4 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

3) Πρόκειται για φυσική καταστροφή και, επομένως, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΤΑΕΕ.

4) Οι ιταλικές αρχές υπέβαλαν την αίτηση με βάση το κριτήριο «της περιφερειακής φυσικής καταστροφής», όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 3 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ, σύμφωνα με το οποίο ως «περιφερειακή φυσική καταστροφή» νοείται κάθε φυσική καταστροφή που προκαλεί άμεση ζημία σε μια περιοχή επιπέδου NUTS 2 σε επιλέξιμο κράτος και η οποία υπερβαίνει το 1,5 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) της εν λόγω περιοχής. Οι ιταλικές αρχές εκτιμούν ότι η συνολική άμεση ζημία που προκάλεσε η καταστροφή ανέρχεται σε 2 995,4 εκατ. EUR. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 3 τρίτο εδάφιο, όταν η φυσική καταστροφή αφορά διάφορες περιοχές επιπέδου NUTS 2, το ανώτατο όριο εφαρμόζεται στο μέσο ΑΕΠ των περιοχών αυτών, σταθμισμένο με βάση το μερίδιο της συνολικής ζημίας κάθε περιοχής. Η άμεση ζημία εκφραζόμενη ως ποσοστό του συνολικού σταθμισμένου περιφερειακού ΑΕΠ των περιφερειών της Σαρδηνίας, της Σικελίας και της Καλαβρίας είναι 3,256 %. Το ποσό αυτό υπερβαίνει το 1,5 % του συνολικού σταθμισμένου περιφερειακού ΑΕΠ των περιφερειών της Σαρδηνίας, της Σικελίας και της Καλαβρίας.

5) Ο υπολογισμός του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης από το ΤΑΕΕ πραγματοποιείται με βάση τη συνολική άμεση ζημία. Η οικονομική ενίσχυση μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για ουσιώδεις ενέργειες έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

6) Η Ιταλία δεν ζήτησε να λάβει προκαταβολή.

7) Από τις 18 έως τις 21 Ιανουαρίου 2026, οι περιφέρειες της Σαρδηνίας, της Σικελίας και της Καλαβρίας επλήγησαν από την καταιγίδα Harry, η οποία προκάλεσε έντονες και επίμονες βροχοπτώσεις, ισχυρούς ανέμους και κύματα θυέλλης. Οι σοβαρότερες ζημίες σημειώθηκαν σε παράκτιες περιοχές και κατά μήκος ποταμών, όπου η άνοδος της στάθμης των υδάτων επηρέασε σημαντικά αρκετά φράγματα. Επομένως, περισσότεροι από χιλιάδες άνθρωποι εκκενώθηκαν και εκατοντάδες σπίτια κηρύχθηκαν ακατοίκητα. Από την καταιγίδα καταστράφηκαν επίσης δημόσια κτίρια, σιδηροδρομικές γραμμές, λιμενικές υποδομές και δρόμοι, γεγονός που οδήγησε ορισμένες κοινότητες σε προσωρινή απομόνωση.

8) Οι ιταλικές αρχές δεν ζήτησαν ενίσχυση μέσω του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

9) Η Ιταλία εκτίμησε το κόστος των ενεργειών που είναι επιλέξιμες κατά το άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ σε 116,66 εκατ. EUR και υπέβαλε τις δαπάνες κατανεμημένες ανά είδος ενέργειας. Το μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την αποκατάσταση της λειτουργίας των υποδομών και των εγκαταστάσεων στους τομείς της ενέργειας, των υδάτων, των λυμάτων, των τηλεπικοινωνιών, των μεταφορών, της υγείας και της εκπαίδευσης, και ανέρχεται σε 93,01 εκατ. EUR. Το δεύτερο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την εξασφάλιση προληπτικών υποδομών και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και ανέρχεται σε 9,76 εκατ. EUR. Το τρίτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την εκκαθάριση των περιοχών που επλήγησαν από τις καταστροφές και ανέρχεται σε 8,67 εκατ. EUR. Το τέταρτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά προσωρινά μέτρα στέγασης και υπηρεσίες διάσωσης και ανέρχεται σε 5,22 εκατ. EUR.

10) Η Ιταλία μετέφερε στο εθνικό της δίκαιο την οδηγία 2007/60/ΕΚ μέσω του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 49/2010, της 23ης Φεβρουαρίου 2010, σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2007/60/ΕΚ για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας. Το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 49/2010 ορίζει ότι για τις περιοχές που προσδιορίζονται στην ίδια αυτή νομοθετική πράξη πρέπει να εκδίδονται χάρτες επικινδυνότητας πλημμύρας και χάρτες κινδύνων πλημμύρας. Επιπλέον, στις 22 Δεκεμβρίου 2015, εγκρίθηκε σχέδιο διαχείρισης των κινδύνων πλημμύρας ανά περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού.

11) Κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, δεν είχε κινηθεί κατά της Ιταλίας διαδικασία επί παραβάσει σχετικά με την ενωσιακή νομοθεσία που αφορά τον χαρακτήρα της καταστροφής.

2.3 Πορτογαλία — μείζων φυσική καταστροφή: καταιγίδες του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου του 2026

1) Στις 13 Απριλίου 2026, η Πορτογαλία υπέβαλε αίτηση για οικονομική ενίσχυση από το ΤΑΕΕ με σκοπό τη χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης μετά τις καταιγίδες του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου του 2026.

2) Η Πορτογαλία υπέβαλε αίτηση για ενίσχυση από το ΤΑΕΕ εντός της προθεσμίας των 12 εβδομάδων μετά την πρώτη ζημία που προκλήθηκε από την καταστροφή στις 22 Ιανουαρίου 2026. Η αίτηση περιέχει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 4 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

3) Πρόκειται για φυσική καταστροφή και, επομένως, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΤΑΕΕ.

4) Οι πορτογαλικές αρχές εκτιμούν ότι η συνολική άμεση ζημία που προκλήθηκε από την καταστροφή ανέρχεται σε 5 351,97 εκατ. EUR. Το ποσό αυτό υπερβαίνει το όριο «μείζονος φυσικής καταστροφής» για την Πορτογαλία που ισούται με το 0,6 % του οικείου ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος, δηλαδή 1 703,84 εκατ. EUR το 2026. Κατά συνέπεια, η καταστροφή μπορεί να χαρακτηριστεί ως «μείζων φυσική καταστροφή» σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

5) Ο υπολογισμός του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης από το ΤΑΕΕ πραγματοποιείται με βάση τη συνολική άμεση ζημία. Η οικονομική ενίσχυση μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για ουσιώδεις ενέργειες έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

6) Η Πορτογαλία ζήτησε την πληρωμή προκαταβολής δυνάμει του άρθρου 4α του κανονισμού για το ΤΑΕΕ. Με βάση την προκαταρκτική αξιολόγηση, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την πληρωμή προκαταβολής από το ΤΑΕΕ. Ως εκ τούτου, χορηγήθηκε προκαταβολή ύψους 65 370 952 EUR με την εκτελεστική απόφαση C(2026) 5300 της Επιτροπής της 23ης Ιουλίου 2026. Η προκαταβολή καταβλήθηκε στην Πορτογαλία στις 4 Αυγούστου 2026.

7) Από τις 22 Ιανουαρίου έως και τις 15 Φεβρουαρίου 2026, η Πορτογαλία βίωσε μια σειρά από σφοδρές καταιγίδες που έφεραν ισχυρούς ανέμους, έντονες βροχοπτώσεις που προκάλεσαν καταστροφικές πλημμύρες και κατολισθήσεις. Οι καταιγίδες προκάλεσαν σημαντικές υλικές ζημίες σε δημόσιες και ιδιωτικές υποδομές και κατέστρεψαν πολλές κατοικίες. Επιπλέον, διακόπηκαν βασικές υποδομές και υπηρεσίες στους τομείς της ενέργειας, των υδάτων, των λυμάτων, των μεταφορών,

της υγειονομικής περίθαλψης και της εκπαίδευσης. Η καταστροφή είχε ως αποτέλεσμα την εκκένωση χιλιάδων ανθρώπων και 18 θανάτους.

8) Οι πορτογαλικές αρχές ζήτησαν την ενεργοποίηση δορυφορικών δεδομένων γεωσκόπησης από το πρόγραμμα Copernicus για τη χαρτογράφηση των πλημμυρισμένων περιοχών και της ζώνης που επηρεάστηκε από την καταιγίδα μέσω του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

9) Η Πορτογαλία εκτίμησε το κόστος των ενεργειών που είναι επιλέξιμες κατά το άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ σε 1 937,94 εκατ. EUR και υπέβαλε τις δαπάνες κατανεμημένες ανά είδος ενέργειας. Το μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την αποκατάσταση της λειτουργίας των υποδομών και των εγκαταστάσεων στους τομείς της ενέργειας, των υδάτων, των λυμάτων, των τηλεπικοινωνιών, των μεταφορών, της υγείας και της εκπαίδευσης, και ανέρχεται σε 1 436,61 εκατ. EUR. Το δεύτερο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά τον καθαρισμό των περιοχών που επλήγησαν από τις καταστροφές και ανέρχεται σε 341,5 εκατ. EUR. Το τρίτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την εξασφάλιση προληπτικών υποδομών και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και ανέρχεται σε 149,56 εκατ. EUR. Το τέταρτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά προσωρινά μέτρα στέγασης και υπηρεσίες διάσωσης και ανέρχεται σε 10,27 εκατ. EUR.

10) Η Πορτογαλία μετέφερε την οδηγία 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου στο εθνικό της δίκαιο με το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 115/2010, το οποίο τέθηκε σε ισχύ στις 22 Οκτωβρίου 2010.

(11) Κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης δεν είχε κινηθεί κατά της Πορτογαλίας διαδικασία επί παραβάσει σχετικά με την ενωσιακή νομοθεσία που αφορά τον χαρακτήρα της καταστροφής.

2.4 Ισπανία — μείζων φυσική καταστροφή: καταιγίδες του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου του 2026

1) Στις 17 Απριλίου 2026, η Ισπανία υπέβαλε αίτηση για οικονομική ενίσχυση από το ΤΑΕΕ με σκοπό τη χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης μετά τις καταιγίδες του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου του 2026.

2) Η Ισπανία υπέβαλε αίτηση για ενίσχυση από το ΤΑΕΕ εντός της προθεσμίας των 12 εβδομάδων μετά την πρώτη ζημία που προκλήθηκε από την καταστροφή στις 23 Ιανουαρίου 2026. Η αίτηση περιέχει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 4 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

3) Πρόκειται για φυσική καταστροφή και, επομένως, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΤΑΕΕ.

4) Οι ισπανικές αρχές εκτιμούν ότι η συνολική άμεση ζημία που προκλήθηκε από την καταστροφή ανέρχεται σε περίπου 4 839,53 εκατ. EUR. Το ποσό αυτό υπερβαίνει το όριο «μείζονος φυσικής καταστροφής» για την Ισπανία των 3 000 εκατ. EUR σε τιμές 2011, το οποίο ανήλθε σε 4 037,61 δισ. EUR σε τιμές 2026. Κατά συνέπεια, η καταστροφή μπορεί να χαρακτηριστεί ως «μείζων φυσική καταστροφή» σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

5) Ο υπολογισμός του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης από το ΤΑΕΕ πραγματοποιείται με βάση τη συνολική άμεση ζημία. Η οικονομική ενίσχυση μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για ουσιώδεις ενέργειες έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ.

6) Η Ισπανία ζήτησε την πληρωμή προκαταβολής δυνάμει του άρθρου 4α του κανονισμού για το ΤΑΕΕ. Με βάση την προκαταρκτική αξιολόγηση, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την πληρωμή προκαταβολής από το ΤΑΕΕ. Ως εκ τούτου, χορηγήθηκε προκαταβολή ύψους 37 263 842 EUR με την εκτελεστική απόφαση C(2026) 5374 της Επιτροπής της 23ης Ιουλίου 2026. Η προκαταβολή καταβλήθηκε στην Ισπανία στις 4 Αυγούστου 2026.

7) Από τις 22 Ιανουαρίου έως και τις 14 Φεβρουαρίου 2026, η Ισπανία επλήγη από μια σειρά από σφοδρές καταιγίδες. Οι καταιγίδες προκάλεσαν τις μεγαλύτερες ζημίες στις αυτόνομες κοινότητες της Ανδαλουσίας και της Εστρεμαδούρας. Οι έντονες βροχοπτώσεις που συνδέονται με τις καταιγίδες είχαν ως αποτέλεσμα να εκκενωθούν χιλιάδες άνθρωποι, να κλείσουν περισσότεροι από 150 δρόμων και να προκληθούν σημαντικές δομικές ζημίες στα σπίτια των ανθρώπων. Επιπλέον, οι υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας, ύδρευσης και τηλεπικοινωνιών διακόπηκαν για παρατεταμένο χρονικό διάστημα, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα να προκληθούν σημαντικές οικονομικές ζημίες και να απομονωθούν κοινότητες.

8) Οι ισπανικές αρχές δεν ζήτησαν ενίσχυση μέσω του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

9) Η Ισπανία εκτίμησε ότι το κόστος των ενεργειών που είναι επιλέξιμες δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ ανέρχεται σε 1 801,64 εκατ. EUR και υπέβαλε τις δαπάνες κατανεμημένες ανά είδος ενέργειας. Το μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την αποκατάσταση της λειτουργίας των υποδομών και των εγκαταστάσεων στους τομείς της ενέργειας, των υδάτων, των λυμάτων, των τηλεπικοινωνιών και των μεταφορών και ανέρχεται σε 1 585,07 εκατ. EUR. Το δεύτερο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά τον καθαρισμό των περιοχών που επλήγησαν από τις καταστροφές και ανέρχεται σε 194,30 εκατ. EUR. Το τρίτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά την εξασφάλιση προληπτικών υποδομών και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και ανέρχεται σε 20,93 εκατ. EUR. Το τέταρτο μεγαλύτερο μέρος του κόστους αφορά προσωρινά μέτρα στέγασης και υπηρεσίες διάσωσης και ανέρχεται σε 1,34 εκατ. EUR.

10) Στην Ισπανία, η μεταφορά της οδηγίας 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου πραγματοποιήθηκε μέσω του βασιλικού διατάγματος 903/2010, της 9ης Ιουλίου 2007, σχετικά με την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας.

11) Κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης δεν είχε κινηθεί κατά της Ισπανίας διαδικασία επί παραβάσει σχετικά με την ενωσιακή νομοθεσία που αφορά τον χαρακτήρα της καταστροφής.

2.5 Συμπέρασμα

Με βάση τις ανωτέρω εκτιμήσεις και μετά από αξιολόγηση των πληροφοριών που υποβλήθηκαν, η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι οι καταστροφές που αναφέρονται στις αιτήσεις που υπέβαλαν η Μάλτα, η Ιταλία, η Πορτογαλία και η Ισπανία πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στον κανονισμό για το ΤΑΕΕ για την κινητοποίηση του ΤΑΕΕ.

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Το ΤΑΕΕ ιδρύθηκε με βάση την αρχή της αλληλεγγύης και, ως εκ τούτου, η Επιτροπή εφαρμόζει μια σταδιακή προσέγγιση όσον αφορά την κατανομή της βοήθειας. Κατά συνέπεια, το μέρος των ζημιών που υπερβαίνει το όριο για την κινητοποίηση του ΤΑΕΕ για μια «**μείζων φυσική καταστροφή**» (δηλαδή, το 0,6 % του ΑΕΕ ή 3 δισ. EUR σε τιμές 2011, ανάλογα με το ποιο είναι το χαμηλότερο ποσό, πρβλ. άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ) θα πρέπει να οδηγήσει σε μεγαλύτερη ένταση ενίσχυσης από το μέρος των ζημιών που δεν υπερβαίνουν το όριο. Αυτό σημαίνει ότι το ποσό της ενίσχυσης για μια χώρα που πλήττεται από καταστροφή η οποία πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί «μείζων φυσική καταστροφή» υπολογίζεται με την άθροιση δύο ποσών: 2,5 % της συνολικής άμεσης ζημίας που δεν υπερβαίνει το όριο και 6 % για το μέρος της συνολικής άμεσης ζημίας που υπερβαίνει το όριο. Το ποσοστό που εφαρμόζεται για τον καθορισμό των ποσών ενίσχυσης για μια «**περιφερειακή φυσική καταστροφή**», που παραμένει κάτω από το εθνικό όριο, ανέρχεται στο 2,5 % της συνολικής άμεσης ζημίας.

Αυτή η μεθοδολογία για τον υπολογισμό της ενίσχυσης από το ΤΑΕΕ καθορίστηκε στην ετήσια έκθεση 2002-2003 για το ΤΑΕΕ και εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η συνεισφορά του ΤΑΕΕ δεν μπορεί να υπερβαίνει το εκτιμώμενο συνολικό κόστος των επιλέξιμων ενεργειών.

Κατ' εφαρμογή της μεθοδολογίας που περιγράφεται ανωτέρω, η Επιτροπή αξιολόγησε την ενίσχυση από το ΤΑΕΕ ως απάντηση στις τέσσερις αιτήσεις που υπέβαλαν η Μάλτα, η Ιταλία, η Πορτογαλία και η Ισπανία σχετικά με τις καταιγίδες που σημειώθηκαν τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο του 2026.

Συνεπώς, η Επιτροπή προτείνει στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή να κινητοποιήσει τα ακόλουθα ποσά:

Χώρα/ Καταστροφή	**Σύνολο άμεσων ζημιών** (σε EUR)	**Ισχύον κατώτατο όριο καταστροφής** (σε EUR)	**2,5 % των συνολικών άμεσων ζημιών***[έως το όριο για τις μείζονες καταστροφές]* (σε EUR)	**6 % των συνολικών άμεσων ζημιών(πάνω από το κατώτατο όριο για τις μείζονες καταστροφές)** (σε EUR)	**Συνολικό ποσό προτεινόμενης ενίσχυσης** (σε EUR)	**Καταβληθείσα προκαταβολή** (σε EUR)	**Υπόλοιπο προς καταβολή** (σε EUR)
Μάλτα — καταιγίδα *(μείζων καταστροφή)*	132 970 625	121 548 000	3 038 700	685,357	**3 724 057**	**931,014**	**2 793 043**
Ιταλία — καταιγίδα *(περιφερειακή καταστροφή)*	2 995 399 358	1 379 823 036	74 884 983	Άνευ αντικειμένου	**74 884 983**	**δεν ζητήθηκε**	**74 884 983**
Πορτογαλία — καταιγίδα *(μείζων καταστροφή)*	5 351 969 000	1 703 838 000	42 595 950	218 887 860	**261 483 810**	**65 370 952**	**196 112 858**
Ισπανία — καταιγίδα *(μείζων καταστροφή)*	4 839 525 763	4 037 605 000	100 940 125	48 115 245	**149 055 370**	**37 263 842**	**111 791 528**
				ΣΥΝΟΛΟ	**489 148 220**	**103 565 808**	**385 582 412**

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2020, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027[2]

[2] ΕΕ L 433I της 22.12.2020, σ. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.

(στο εξής: κανονισμός για το ΠΔΠ), το Αποθεματικό Αλληλεγγύης και Επείγουσας Βοήθειας (SEAR) αποτελείται από δύο μέσα: το Αποθεματικό Ευρωπαϊκής Αλληλεγγύης και το Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας.

Το Αποθεματικό Ευρωπαϊκής Αλληλεγγύης με ετήσιο ποσό ύψους 1 016 εκατ. EUR σε τιμές 2018 (που αντιστοιχεί σε 1 190,4 εκατ. EUR σε τιμές 2026) θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη συνδρομή για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης οι οποίες καλύπτονται από το ΤΑΕΕ. Στο σημείο 10 της διοργανικής συμφωνίας, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, καθώς και τους νέους ιδίους πόρους, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων[3], καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την κινητοποίηση του ΤΑΕΕ στο πλαίσιο του SEAR.

Προκειμένου να αποφευχθεί η πρόωρη εξάντληση των ετήσιων κονδυλίων, το άρθρο 3 παράγραφος 7 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ και το άρθρο 9 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του τροποποιημένου κανονισμού για το ΠΔΠ ορίζουν ότι το 25 % των ετήσιων κονδυλίων του ΤΑΕΕ πρέπει να παραμένει διαθέσιμο την 1η Οκτωβρίου κάθε έτους (αποθεματικό στα τέλη του έτους). Το 2026 το ποσό αυτό αντιστοιχεί σε 297,6 εκατ. EUR.

Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο του κανονισμού για το ΠΔΠ, όποιο μέρος του ετήσιου ποσού δεν χρησιμοποιείται το έτος ν μπορεί να χρησιμοποιηθεί το έτος ν+1. Το ποσό των 21,3 εκατ EUR μεταφέρθηκε από το 2025 στο 2026.

Επιπλέον, δυνάμει του άρθρου 4α παράγραφος 4 του κανονισμού για το ΤΑΕΕ, το ποσό των 50 εκατ. EUR έχει ήδη εγγραφεί στον γενικό προϋπολογισμό για το 2026 (σε αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές) για την πληρωμή πιθανών προκαταβολών. Το 2026, η Επιτροπή έχει ήδη καταβάλει τέσσερις προκαταβολές συνολικού ποσού 133,7 εκατ. EUR: στην Ισπανία σχετικά με τις δασικές πυρκαγιές του 2025, στη Μάλτα σχετικά με την καταιγίδα Harry του Ιανουαρίου του 2026 και στην Πορτογαλία και την Ισπανία σχετικά με τις καταιγίδες του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου του 2026.

Τέλος, σύμφωνα με την απόφαση (ΕΕ) 2026/1809 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουλίου 2026[4], το ΤΑΕΕ θα παράσχει βοήθεια στη Ρουμανία όσον αφορά τις πλημμύρες στα τέλη Μαΐου του 2025, στην Κύπρο μετά τις δασικές πυρκαγιές του Ιουλίου του 2025 και στην Ισπανία μετά τις δασικές πυρκαγιές του Αυγούστου του 2025, συνολικού ύψους 144,1 εκατ. EUR, εκ των οποίων το υπόλοιπο που πρέπει να καταβληθεί ανέρχεται σε 111,6 εκατ. EUR.

Εν κατακλείδι, το συνολικό διαθέσιμο ποσό στη γραμμή του αποθεματικού πριν από την 1η Οκτωβρίου ανέρχεται σε 628,1 εκατ. EUR (εξαιρουμένου του ποσού που είναι διαθέσιμο για προκαταβολές και του αποθεματικού στα τέλη του έτους) και επαρκεί για την κάλυψη του προτεινόμενου ποσού προς κινητοποίηση.

Διαθέσιμοι πόροι του ΤΑΕΕ το 2026 (σε EUR)	
Σύνολο ετήσιων κονδυλίων το 2026	1 190 405 931
Ποσό που μεταφέρθηκε από το 2025 (συμπεριλ. μη χρησιμοποιηθεισών προκαταβολών) (+)	21 304 355
Ποσό που έχει ήδη χρησιμοποιηθεί (−)	245 348 099

[3] ΕΕ C 433I της 22.12.2020, σ. 28.

[4] ΕΕ L, 2026/1809, 21.7.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2026/1809/oj.

Συνολικό διαθέσιμο ποσό, εκ του οποίου:	**966 362 187**
→ Πόσο που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για προκαταβολές	40 647 932
→ Αποθεματικό στα τέλη του έτους, διαθέσιμο μετά την 1η Οκτωβρίου	297 601 483
→ Διαθέσιμο ποσό πριν από την 1η Οκτωβρίου	**628 112 772**
Ποσό που προτείνεται να κινητοποιηθεί, εκ του οποίου:	489 148 220
→ Υπόλοιπο προς καταβολή	**385 582 412**
Υπόλοιπο ποσό για μελλοντικές αιτήσεις, συμπεριλ. των προκαταβολών και του αποθεματικού στα τέλη του έτους	**580 779 775**

2026/0284 (BUD)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

όσον αφορά την κινητοποίηση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παροχή ενίσχυσης προς τη Μάλτα και την Ιταλία σχετικά με την καταιγίδα Harry του Ιανουαρίου του 2026 και προς την Πορτογαλία και την Ισπανία μετά τις καταιγίδες του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου του 2026

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2012/2002 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 2002, για την ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης[1], και ιδίως το άρθρο 4 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη τη διοργανική συμφωνία, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, καθώς και τους νέους ιδίους πόρους, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων[2], και ιδίως το σημείο 10,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΤΑΕΕ) έχει ως στόχο να επιτρέπει στην Ένωση να αντιδρά με ταχύ, αποτελεσματικό και ευέλικτο τρόπο σε καταστάσεις επείγουσας ανάγκης, ώστε να εκφράζει την αλληλεγγύη της προς τον πληθυσμό των περιοχών που πλήττονται από μείζονες ή περιφερειακές φυσικές καταστροφές ή από σοβαρή κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας.

(2) Το ΤΑΕΕ δεν πρέπει να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου[3].

(3) Στις 10 Απριλίου 2026 η Μάλτα υπέβαλε αίτηση για κινητοποίηση του ΤΑΕΕ μετά την καταιγίδα Harry του Ιανουαρίου του 2026.

(4) Στις 10 Απριλίου 2026 η Ιταλία υπέβαλε αίτηση για κινητοποίηση του ΤΑΕΕ μετά την καταιγίδα Harry του Ιανουαρίου του 2026.

---

1 ΕΕ L 311 της 14.11.2002, σ. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj.

2 ΕΕ L 433I της 22.12.2020, σ. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

3 Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2020/2093 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2020, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027 (ΕΕ L 433I της 22.12.2020, σ. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

(5) Στις 13 Απριλίου 2026, η Πορτογαλία υπέβαλε αίτηση για κινητοποίηση του ΤΑΕΕ μετά τις καταιγίδες του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου του 2026.

(6) Στις 17 Απριλίου 2026, η Ισπανία υπέβαλε αίτηση για κινητοποίηση του ΤΑΕΕ μετά καταιγίδες του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου του 2026.

(7) Οι αιτήσεις αυτές πληρούν τις προϋποθέσεις για την καταβολή οικονομικής ενίσχυσης από το ΤΑΕΕ, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2012/2002.

(8) Επομένως, το ΤΑΕΕ θα πρέπει να κινητοποιηθεί για την καταβολή οικονομικής ενίσχυσης στη Μάλτα, στην Ιταλία, την Πορτογαλία και στην Ισπανία.

(9) Για να εξασφαλιστεί ότι η χρηματοδοτική ενίσχυση της Ένωσης μπορεί να διατεθεί το συντομότερο δυνατόν στα πληγέντα κράτη μέλη και για να αποφευχθεί οποιαδήποτε καθυστέρηση στην κινητοποίηση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει επειγόντως την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και θα πρέπει να εφαρμοστεί από την ημερομηνία της έκδοσής της,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Στο πλαίσιο του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης, το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης κινητοποιείται ως εξής σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και σε πιστώσεις πληρωμών σχετικά με φυσικές καταστροφές:

α) στη Μάλτα χορηγείται το ποσό των 3 724 057 EUR μετά την καταιγίδα Harry του Ιανουαρίου του 2026·

β) στην Ιταλία χορηγείται το ποσό των 74 884 983 EUR μετά την καταιγίδα Harry του Ιανουαρίου του 2026·

γ) στην Πορτογαλία χορηγείται το ποσό των 261 483 810 EUR μετά τις καταιγίδες του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου του 2026·

δ) στην Ισπανία χορηγείται το ποσό των 149 055 370 EUR μετά τις καταιγίδες του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου του 2026.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από [*την ημερομηνία έκδοσής της*].

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο *Για το Συμβούλιο*

Η Πρόεδρος *Ο Πρόεδρος*